

1920.

- ✦ **15. јануар** – Донето решење Министарског савета Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца о унификацији новца; утврђено да приликом замене новца курс динара и круне буде 1 према 4. Укупан износ динара у оптицају уочи унификације био је 770 милиона, а круна око 5 милијарди; унификацијом оптицај је сведен на укупно 2 милијарде динара. Замена почела 25. фебруара.
- ✦ **26. фебруар** – Забрана окупљања грађана у централним градским улицама (Краља Милана, Кнез Михаиловој, Васиној и преко Престолонаследниковог трга).
- ✦ **4. април** – На Калемегдану организован митинг подршке студентима комунистима у Загребу и против универзитетске управе. Студенте и ђаке организовао је Акциони одбор студената Београдског универзитета, без учешћа чланова и симпатизера Радикалне странке. У сукобу више хиљада демонстраната и жандармерије код „Руског цара” повређено осам жандара и три студента.
- ✦ **18. април** – Покренуто издавање часописа *Женски покрет*.
- ✦ **25. април** – Наредба управника Града Београда о потери за скитницама и сумњивим лицима.
- ✦ **26. април** – Наредба о радном времену кафана у Београду: кафане и механе морају се затварати до 11 часова увече.
- ✦ **мај [почетак]** – Одржана Прва железничка конференција у Београду, која је утврдила 28 најважнијих линија које је требало реконструисати, завршити започету градњу или изградити.
- ✦ **16. мај** – Генерални штрајк железничара окончан интервенцијом војске.
- ✦ **јун** – Формирана Државна комисија за пријем и смештај руских избеглица.
- ✦ **15. јул** – Званични назив државе промењен у Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца.
- ✦ **1–2. август** – Одржан Први конгрес Савеза земљорадника. Председник Главног одбора од 1923. до 1939. био Јован Јовановић Пижон.
- ✦ **22. август** – Одржани општински избори на којима је победила комунистичка листа Филипа Филиповића.
- ✦ **25. август** – На ванредној седници Одбора Општине београдске уместо вршиоца дужности председника Општине Косте Јовановића (од 9. новембра 1919), на дужност председника Општине постављен Филип Филиповић.
- ✦ **26. август** – Према одлуци министра унутрашњих послова суспендована општинска управа у којој су комунисти имали већину. Наредних дана одржано неколико протестних збора, уз учешће око 5.000 радника.
- ✦ **2. септембар** – На седници одбора Општине београдске констатовано да новоизабрана управа није ступила на дужност јер нису положили законом прописану заклетву. За привременог председника изабран Ђока Карајовановић (на дужности до 3. марта 1921).
- ✦ **3–7. септембар** – Регент Александар и Привремено народно представништво донели Закон о изборима за Уставотворну скупштину. Није предвиђен имовински цензус, али су права гласа лишене жене и војна лица.
- ✦ **6. септембар** – Отворен Богословски факултет Српске православне цркве у Београду.
- ✦ **12. септембар** – Свечано проглашена Српска патријаршија.
- ✦ **14. октобар** – Отворена Прва руско-српска гимназија у Београду. У међуратном периоду у Краљевини је радило укупно 12 руских средњих, 18 основних и 12 припремних школа и школских група.
- ✦ **12. новембар** – За првог патријарха васпостављене обновљене Српске православне цркве изабран Димитрије (Павловић), дотадашњи архиепископ београдски и митрополит Србије.

- ◀ **25. новембар** – Након слома руске армије генерала Врангела на Криму, под притиском Француске, влада Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца донела одлуку да прихвати 20.000 руских избеглица. У периоду од 25. новембра до 26. децембра у Краљевину пребачено 21.300 избеглица.
- ◀ **28. новембар** – Одржани избори за Уставотворну скупштину Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. На изборима гласало 65% (у Србији 56,3%) бирача. Највише гласова освојиле Демократска странка (22,4% – 82 посланика) и Народна радикална странка (21,2%, или 81 посланика), док је треће место освојила КПЈ (58 мандата). У Србији и Војводини најјача партија и даље је била Радикална, испред Демократске, а на Косову и Метохији и у Санџаку победу однела Демократска странка, испред Радикалне.
- ◀ **9. децембар** – Предавањем др Ника Миљанића, професора анатомије, почела настава на новооснованом Медицинском факултету у Београду, чији су оснивачи били Милан Јовановић Батут, Војислав Суботић и Ђорђе Јовановић.
- ◀ **29. децембар** – Донета уредба Владе Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, позната као Обзнана. Забрањена свака делатност Комунистичке партије Југославије.

* * * *

- ◀ Основане прве водомерне станице на Сави код Београда.
- ◀ Концерн Косте Илића и синова отворио фабрику платна и памучних тканина.
- ◀ Основан Први београдски мачевалачки клуб.
- ◀ Основано Друштво београдских женских лекара.
- ◀ Драгиша Брашован и Милан Секулић основали биро „Архитект” у Београду.
- ◀ Почетак изградње Кино-позоришта у Коларчевој улици.

1921.

- ◀ **23. јануар** – Сахрањен војвода Живојин Мишић (преминуо 20. јануара). Уз највише војне почести на неколико локација одржани комеморативни говори.
- ◀ **27. јануар** – Одржан оснивачки конгрес Југословенске републиканске странке. У најуже руководство изабрани Љубомир Стојановић, Јаша Продановић, Јован Жујовић.
- ◀ **29. јануар** – У Београд допутовао француски генерал Франше д'Епере, савезнички командант Солунског фронта.
- ◀ **30. јануар** – Београду додељен француски Орден легије части, који је предао генерал Франше д'Епере. Поред Београда, у то време овим орденом били су одликовани само Париз и Лијеж.
- ◀ **13. фебруар** – На иницијативу Срба из Сједињених Америчких Држава, са Михајлом Пупином на челу, основана Српско-американска банка са седиштем у Београду.
- ◀ **9. март** – Изабрана нова општинска управа. На место председника Општине града Београда ступио Добра П. Митровић (до 12. марта 1923).
- ◀ **6. април** – Од индустријалца Милана Вапе купљена зграда за Народну библиотеку у Београду, на Косанчићевом венцу број 14.
- ◀ **8. април** – Стојан Протић иступио из Посланичког клуба Радикалне странке због сукоба са Николом Пашићем и немогућности да реализује идеје о ограниченом централизму, регионалним аутономијама, историјским и државноправним индивидуалностима југословенских народа и покрајина.

- ◀ **12. април** – Јован Цвијић изабран за председника Српске краљевске академије (на дужности остао до 16. јануара 1927).
- ◀ **19. мај** – У сали хотела „Касина” одржана прва скупштина Удружења музичара Краљевине СХС.
- ◀ **1. јун** – Започело пресељење делова руске армије генерала Врангела, до тада стационираних око Цариграда, у Краљевину СХС. До 5. маја 1923. пребачено 11.500 руских војника, чиме је укупан број избеглица у Краљевини достигао 44.000.
- ◀ **28. јун** – Већином гласова Уставотворна скупштина усвојила Устав Краљевине СХС, познат под називом Видовдански устав. Устав је прописао унитарно и централистичко уређење, монархију са династијом Карађорђевића и парламентарни систем власти, прокламовано начело пуне слободе вере и савести и осигурана је равноправност свих законом признатих вера. Устав изгласан уз апстиненцију хрватских и словеначких политичких странака. На Теразијама, у присуству регента Александра, одржана војна парада у част „уставотворца”.
- ◀ **29. јун** – На свечаној седници Скупштине регент Александар положио заклетву на Устав. Истога дана, приликом доласка у Скупштину, комуниста Спасоје Стејић покушао атентат на регента. Бачена бомба закачила телеграфски стуб и експлодирала у ваздуху.
- ◀ **2. јул** – Уставотворна Скупштина краљевим указом преименована у Народну Скупштину и одложена на неодређено време.
- ◀ **21. јул** – Алија Алијагић, члан тајне комунистичке револуционарне организације „Црвена правда”, у Делницама извршио атентат на Милорада Драшковића, министра унутрашњих дела.
- ◀ **30. јул** – Уведене обавезне путничке објаве за путовања.
- ◀ **1. август** – Ванредни сазив Уставотворне Скупштине изгласао Закон о заштити јавне безбедности и поретка у држави (забрањен рад Комунистичкој партији Југославије, а свих 58 комунистичких посланика у Скупштини разрешено мандата).
- ◀ **2. август** – Донет Закон о заштити јавне безбедности и поретка у држави, којим су драстично проширене одредбе Обзнане о прогону комуниста.
- ◀ **16. август** – У Београду преминуо краљ Петар I Карађорђевић.
- ◀ **17. август** – На Топчидерском брду одржана церемонија полагања заклетве верности новом краљу Александру Карађорђевићу, коју су у присуству председника владе Николе Пашића положили представници владе, државни чиновници, принц Ђорђе и трупе Београдског гарнизона.
- ◀ **22. август** – Сахрањен краљ Петар I. Кроз Београд продефиловала велика погребна поворка.
- ◀ **22. август** – Обнародована Прокламација о ступању на престо краља Александра I Карађорђевића.
- ◀ **13. септембар** – Прогласом Стојана Протића озвучен почетак акције на окупљању политичких снага ради ревизије Видовданског устава.
- ◀ **21. септембар** – Основано прво боксерско друштво „Вожд Карађорђе”.
- ◀ **1. новембар** – Отворена Глумачко-балетска школа при Народном позоришту, као одсек будућег конзерваторијума (уједно образован и Балет као самостални сектор). На челу се налазиле Јелена Пољкова, као руководилац Балета и Клаудија Исаченко, наставница пластичних игара у школи (обе руске избеглице).
- ◀ **1. новембар** – Почела предавања у школи за нудиље Црвеног крста у Београду.
- ◀ **6. новембар** – Краљ Александар положио заклетву на Устав у Скупштини.
- ◀ **30. новембар** – Законом о поштанском, вирманском и чековном промету основана Поштанска штедионица, као други државни новчани завод у Краљевини СХС.
- ◀ **18. децембар** – У Београду почео да излази дневни лист *Време* (излазио до 1941).

- ◀ **20. децембар** – На улицама Београда одржан протест-ни скуп неколико стотина инвалида, ратних удовица и сирочади из целе земље због тешког социјалног стања.

* * * *

- ◀ Београд је имао 111.000 становника.
- ◀ Основан веслачки клуб „Београд”, а 1922. конкурентски „БОБ” клуб.
- ◀ У Београду основано Књижарско удружење, са задатком да помаже издаваче, ширење и продају домаћих књига и да штити права аутора.

1922.

- ◀ **14. јануар** – Сахрањен генерал Павле Јуришић Штурм.
- ◀ **2. фебруар** – Основано Удружење пријатеља уметности „Цвијета Зузорић”, у циљу да „шири интерес за уметност и ствара услове за њен напредак и развитак у нашем народу”.
- ◀ **27. фебруар** – Пријава против шофера који је великом брзином возио Улицом краља Милана у припитом стању.
- ◀ **6. март** – Одржан протестни збор студената са захтевом за помиловање Алије Алијагића, атентатора на министра Милорада Драшковића. Алијагић погубљен у Загребу 8. марта 1922.
- ◀ **12. март** – На иницијативу Удружења резервних ратних официра и ратника, на Теразијама одржан протестни збор на којем је захтевана слобода за Ријеку и изражен протест против насиља Италијана према Хрватима у овом граду.
- ◀ **30. март** – Трансформисана Управа фондова у Државну хипотекарну банку Краљевине СХС и делокруг рада проширен са Србије на читаву територију Југославије.
- ◀ **1. април** – Основан Аеро-клуб ради унапређења ваздухопловства са спортском пилотажом. Био је члан Интернационалне аеронаутичке федерације, а већ 1924. имао је око 6.000 чланова.
- ◀ **2. април** – У Београд допутовала краљица Марија због припрема краљевског венчања.
- ◀ **14. април** – Донет Закон којим је утврђена Краљева цивилна листа. Њена висина одређена је на 24.000.000 дин. годишње (од чега је половина исплаћивана у француским францима).
- ◀ **17. април** – Одржан први крос *Политике* на београдском Хиподрому.
- ◀ **24. април** – Непажњом возача аутомобил у коме се налазио председник владе Никола Пашић налетео на трамвај у покрету; Пашићу повређено ребро.
- ◀ **1. мај** – Услед забране првوماјске прославе у самом граду, одржане две засебне прославе ван насеља. Социјалисти се окупили око „Јегеровог павиљона” у Кошутњаку, а комунисти на Топчидеру, да би касније отишли до Социјалистичког дома на Славији.
- ◀ **1. јун** – Обављено освећење и откривање првог споменика Незнаком јунаку на Авали. Споменик открио председник Народне скупштине др Иван Рибар.
- ◀ **7. јун** – Отворена V југословенска уметничка изложба.
- ◀ **8. јун** – Краљ Александар I Карађорђевић венчао се са румунском принцезом Маријом. У оквиру прославе организовано народно весеље широм града, меч фудбалских репрезентација Румуније и СХС на Тркалишту и смотра трупа на Бањици.
- ◀ **14. јун** – Објављен Закон о заштити радника, према којем је прописан осмочасовни радни дан за сва индустријска предузећа (од 15 и више запослених), који се може продужити само по нарочитом одобрењу Инспекције рада.

- ✦ **23. јул** – Одржан збор свих државних чиновника из Београда, на којем је усвојена резолуција о тешком положају чиновника.
 - ✦ **4. септембар** – Одиграна прва бејзбол утакмица на спортском терену Сокола на Кошутњаку. Прву лопту бацио амерички посланик Доџ.
 - ✦ **14. септембар** – Одржан Конгрес свих земљорадничких задруга у Београду.
 - ✦ **8. октобар** – Сахрањени посмртни остаци војводе мајора Војислава Воје Танкосића (1880–1915). Упркос јакој киши у погребној поворци окупио се велики број људи.
 - ✦ **31. октобар** – У посети Београду боравила делегација Лиге народа, на челу са сер Ериком Драмондом и Жоржом Мантуом.
 - ✦ **9. новембар** – Председник владе Бугарске Александар Стамболијски на сопствени захтев посетио Београд.
 - ✦ **29. новембар** – Донет Закон о ратној штети ради правичне поделе ратне одштете.
 - ✦ **3. децембар** – На Новом гробљу уз војне почасте откривен надгробни споменик војводи Мишићу.
- * * * *
- ✦ Покренут први београдски музички часопис *Музички гласник*, орган Подружнице југословенских музичара у Београду. Главни уредник Петар Крстић.
 - ✦ Основан Ауто-клуб, који се 1936. ујединио са Мото-клубом „Авала” у Београдски мото-клуб.
 - ✦ Основано Академско позориште у Београду.
 - ✦ Основано Удружење студенткиња Београдског универзитета.

1923.

- ✦ **1. јануар** – Динар постао једино платежно и обрачунско средство у Краљевини СХС, чиме је аустријска круна потпуно избачена из оптицаја.
- ✦ **3. јануар** – Наредба Одељења јавне безбедности Управе града Београда о организовању полицијских патрола за привођење просјака.
- ✦ **6. јануар** – Краљевим указом 17 официра са чином пуковника унапређено у чин генерала, иако за то нису испуњавали потребне услове. Јачање тајне официрске организације „Бела рука”.
- ✦ **16. јануар** – Отворено преуређено Народно позориште.
- ✦ **22. јануар** – Јелена Пољакова поставила прву целовечерњу балетску представу у Народном позоришту – *Крико Орашчић* Петра И. Чајковског (одломци).
- ✦ **31. јануар** – Оснивачка конференција Независне радикалне странке одржана у Београду у присуству делегата из Србије, Хрватске и Македоније. Дефинитивно одвајање Стојана Протића од Народне радикалне странке.
- ✦ **23. фебруар** – Обављено освећење соколске заставе Београдског сокола испред зграде Скупштине у улици Кнеза Милоша.
- ✦ **18. март** – Одржани избори за Народну скупштину; гласало 73,7% бирача. Највећи број гласова добиле Народна радикална странка (108 посланика), Хрватска сељачка странка (70 посланика), Демократска странка (51 посланик).
- ✦ **10. април** – У Београд на састанак са радикалским клубом први пут допутовали представници ХРСС др Влатко Мачек и др Јурај Крњевић.
- ✦ **15. април** – Уведена „Аеропланска пошта” између Краљевине СХС и Мађарске, Аустрије, Чехословачке, Пољске, Румуније и Француске. Аеродром се најпре налазио у Панчеву, потом у Београду, а пошту су преносили авиони друштва „Франко-Румен”. Уведен је и путнички авионски саобраћај авионима типа „спад”, који су имали по четири путничка седишта. Према реду летења пут од Београда до Париза трајао је 31 час, а до Букурешта (првој етапи на путу до Истанбула) четири часа.

- ✦ **29. април** – На Теразијама организован митинг националних организација на коме је захтевано пуно државно јединство.
 - ✦ **21. мај** – Сахрањен београдски кафеџија Цветко Чукуровић, убијен у кафани у селу Бежанија. За убиство су оптужени општински деловођа и неколико локалних Немаца, под сумњом да је злочин инициран Чукуровићевим изражавањем патриотских ставова. Сахрана добила карактер патриотске манифестације.
 - ✦ **13. јун** – На иницијативу Стевана Христића основана Београдска филхармонија, коју су чинили чланови оркестра Народног позоришта и наставници Музичке школе у Београду.
 - ✦ **24. јун** – На војном полигону на Бањици одржане прве аутомобилске трке. Догађају присуствовало више од 20.000 гледалаца, а трке је посматрао и краљ Александар са члановима владе и дипломатског кора.
 - ✦ **25. јун** – За вршиоца дужности председника Општине београдске постављен Боровоје Пајевић.
 - ✦ **27. јун** – Покушан атентат на председника владе Николу Пашића док се аутомобилом враћао из Народне скупштине. На углу улица Кнеза Милоша и Краља Милана атентатор Милутин Рајић испалио више метака. Пашић је лакше рањен, а атентатор савладан и ухваћен.
 - ✦ **29. јул** – У Карађорђевој парку, уз присуство великог броја грађана, откривен споменик посвећен трећепозивцу, рад вајара Стаменка Ђурђевића.
 - ✦ **22. август** – У дужност председника Општине београдске уведен Михаило Марјановић (до 6. јануара 1925).
 - ✦ **5. септембар** – Велики нереди и више сукоба комунистичких симпатизера са жандармеријом поводом пуштања на слободу комунистичких посланика Филипа Филиповића, Владимира Чопића и Николе Ковачевића.
 - ✦ **6. септембар** – Рођен престолонаследник Петар Карађорђевић. Велика маса грађана прошла улицама кличући династији, а увече је организована бакљада.
 - ✦ **22–23. септембар** – Основана Алијанса феминистичких друштава у Краљевини СХС.
 - ✦ **29. септембар** – У Београд из Скопља пренети посмртни остаци композитора Стевана Мокрањца (Неготин, 1856 – Скопље, 1914). Са балкона Народног позоришта од Мокрањца се опростио директор Опере Станислав Бинички.
 - ✦ **30. септембар** – Из Солуна пренети посмртни остаци потпуковника Војина Поповића – Војводе Вука, који је након спровода централним београдским улицама сахрањен на Новом гробљу.
 - ✦ **октобар** – Започела изградња руске цркве Св. Тројице на Ташмајдану.
 - ✦ **1. октобар** – Почела са радом Поштанска штедионица; први шалтери прорадили у хотелу „Москва”.
 - ✦ **8. октобар** – Захваљујући функционеру Црвеног крста Вилијему Вајленду, у Београду одржана прва кошаркашка утакмица у данашњој школи „Краљ Петар Први”.
 - ✦ **16. октобар** – Основана прва домаћа путничка агенција „Путник”, која је пословала као акционарско друштво.
 - ✦ **22. октобар** – Венчање кнеза Павла Карађорђевића и кнегиње Олге у кругу дворског комплекса.
 - ✦ **30. октобар** – Сахрањен политичар и првак радикалне странке Стојан Протић.
- * * * *
- ✦ На основу међународних конкурсних радова из 1921–1922. донет Генерални урбанистички план Београда, одобрен 1924. Услед сложених урбанистичких проблема план је у наредним годинама претрпео бројне измене и никада није реализован по усвојеном пројекту.
 - ✦ Основана Мала женска Антанта, феминистичко-пацифистичка организација која је обухватала феминистичка друштва из Југославије, Чехословачке, Румуније, Грчке и Пољске.
 - ✦ У Београду основано Друштво за земаљске изложбе.
 - ✦ Основано Прво београдско певачко друштво.

- ◀ Поново прорадило Српско планинарско друштво у Београду.
- ◀ Основано Удружење београдских шофера.
- ◀ Прописано обавезно постављање таксиметара у такси возила.

1924.

- ◀ **10. јануар** – Одржана конференција Мале Антанте у старој згради МИП-а, тзв. „Ристићевој кући”.
- ◀ **27. јануар** – Светосавска свечаност на Универзитету протекла уз демонстрације студената против министра просвете Светозара Прибићевића.
- ◀ **9. март** – Српска национална омладина (СРНАО) продефиловала улицама Београда протестујући против бугарских аспирација у Јужној Србији.
- ◀ **12. март** – Одржане студентске демонстрације због отпуштања тројице професора, уз захтев за пуну аутономију Универзитета.
- ◀ **20. март** – Након великог збора студената њихов дефиле прекинут интервенцијом жандармерије.
- ◀ **23. март** – У Београд дошли чланови Хрватске сељачке странке и истога дана положили заклетву на Устав и одрекли се републиканских идеја, чиме је окончана парламентарна криза.
- ◀ **27. март** – Споразумом Николе Пашића и Светозара Прибићевића формиран „Национални блок” у циљу одбране поретка успостављеног Видовданским уставом и формирања заједничке владе.
- ◀ **9. април** – Отворена Прва „Зенитова” међународна изложба нове уметности у сали музичке школе „Станковић”, у организацији Љубомира Мицића. Учествовали су Делоне, Глез, Мохољи Нађ, Архипенко, Кандински, Ел Лисицки, Прампolini и др. Изложба је трајала до 19. априла.
- ◀ **21. април** – Основана „Прва српска фабрика аероплана Живојина Рогожарског” (10. маја 1925. испоручила први авион).
- ◀ **1. мај** – У организацији Комунистичке партије око 6.000 радника прошло у поворци из Карађорђевог парка до Кошутњака, где је код Хајдучке чесме одржан првомајски збор.
- ◀ **15. јун** – Краљ Александар положио камен темељац за изградњу београдске синагоге у Космајској улици.
- ◀ **28. јун** – Видовдански збор националних организација – Организације југословенских националиста (ОРЈУНА), Народне одбране, СРНАО и четничких удружења – на тргу испред Народног позоришта.
- ◀ **19. август** – Код хотела „Париз” на Теразијама одржан велики збор Народне радикалне странке на којем је говорио Никола Пашић. Збор је отворио Михаило Марјановић, председник Београдске општине.
- ◀ **30. август** – Одржан II конгрес привредних организација у Београду.
- ◀ **19. септембар** – Инжењери Михаило Симић и Добривоје Петровић из студија у Кнез Михаиловој 42 преко одашиљача у Раковици емитовали први концерт путем радио-таласа. Учествовали чланови Београдске опере.
- ◀ **1. октобар** – Радио Београд почео са редовним емитовањем програма преко постројења радио-телеграфске станице у Раковици. Програм емитован три пута недељно по сат времена. У граду је тада био регистрован 61 власник радио-апарата.
- ◀ **23. октобар** – Краљевина СХС у Берну потписала Међународну железничку конвенцију о превозу путника, пртљага и робе.

- ✦ **21. новембар** – Изашао први број књижевно-уметничког (надреалистичког) часописа *Сведочанства*, око којег се окупило језгро будуће надреалистичке групе.
 - ✦ **23. новембар** – Велики збор самосталних демократа код „Касине”, на којем је говорио Светозар Прибићевић.
 - ✦ **4. децембар** – Протестни збор студената БУ против Светозара Прибићевића прерастао у демонстрације у којима је дошло до сукоба са жандармеријом, уз више рањених и повређених лица.
 - ✦ **7. децембар** – Протестни збор студената националиста на којем су тражили поштовање законитости и на којем су за изазивање нереда 4. децембра оптужили студенте демократе и комунисте.
 - ✦ **14. децембар** – У хотелу „Славија” одржан протестни збор грађана, родитеља ђака, те чланова појединих странака поводом обрачуна полиције са студентима. Подржани студентски захтеви и осуђена бруталност полиције.
- * * * *
- ✦ Организација Црвеног крста почела је са популарисањем одбојке у Србији. Течај за учитеље водио је амерички инструктор Вилијам Вајленд.
 - ✦ Др Ксенија Атанасијевић, прва жена доктор филозофије у Србији, изабрана за доцента Филозофског факултета у Београду.
 - ✦ Почела са радом Фабрика хартије Милана Вапе у Београду.
 - ✦ Топчидерска трамвајска пруга продужена до Кошутњака.
 - ✦ Народни музеј у Београду уступио Мештровићеве скулптуре из *Косовског циклуса* за изложбу у Америци.
 - ✦ Снимљен филм *Качаци у Топчидеру* у продукцији „Клуба филмофила” и режији Бошка Токина и Драгана Алексића.
 - ✦ У Београду основан Јужнословенски певачки савез, који је окупио сва певачка друштва на територији тадашње Југославије и својим активностима значајно допринео неговању традиције хорског певања и општем ширењу музичке културе.
 - ✦ Павле Поповић, професор историје југословенске књижевности, изабран за ректора Универзитета у Београду (до 1927).
 - ✦ Изграђена црква Ружица на Калемегдану, по пројекту архитеката Николе Краснова и Николе Виноградова.

1925.

- ✦ **6. јануар** – Након изненадне смрти Михаила Марјановића, на место вршиоца дужности председника Београдске општине постављен Милош Ст. Бобић (до 18. августа 1926).
- ✦ **7. јануар** – Уз присуство великог броја грађана првог дана Божића сахрањен Михаило Марјановић (1871–1925), председник Општине београдске.
- ✦ **25. јануар** – У Београду одржано више политичких зборовва.
- ✦ **8. фебруар** – Одржани парламентарни избори, на којима је гласало 73,7% бирача; највећи број гласова добила је Народна радикална странка (164 посланика), друга је била Хрватска сељачка странка (67 посланика), а трећа Демократска странка (37 посланика).
- ✦ **8–9. фебруар** – Присталице Народне радикалне и Самосталне демократске странке (радикалски блок) прослављале победу на изборима.
- ✦ **30. мај – 2. јун** – Конгрес и манифестације ОРЈУН-е у Београду, уз присуство 10.000 чланова из целе земље, али без значајнијег одзива становника града.

- ◀ 27–28. јун – У оквиру прославе Видовдана, поред помена видовданским херојима у свим београдским црквама, приређене и велике свечаности соколских организација уз учешће соколских организација из целе земље, као и руских и чехословачких сокола. Завршна приредба одржана на стадиону у Кошутњаку јавном вежбом и вечерњим концертом.
- ◀ јул – На општинском земљишту код Бајлонијеve пиваре гостовао чувени циркус Карла Клудског из Чешке. У три арене представама присуствовало више хиљада гледалаца.
- ◀ 19–21. јул – На иницијативу Савеза добровољаца прослављена педесетогодишњица Херцеговачко-босанског устанка.
- ◀ 22. јул – У Београд допутовао и свечано дочекан вођа ХСС-а Стјепан Радић.
- ◀ 4. август – Донет Закон о штампи.
- ◀ 12. новембар – У знак протеста против фашистичког насиља у Трсту и солидарности са колегама из Загребa и Љубљане отпочео штрајк студената Београдског универзитета.
- ◀ 26. новембар – У Народном позоришту премијерно изведена камерна лирска опера *Сутон* Стевана Христића, компонована према другом делу *Дубровачке трилогије* Ива Војновића.

* * * *

- ◀ На крају школске 1924/25. на Универзитету у Београду било је 5.645 студената и 220 наставника.
- ◀ Коста Манојловић у Београду, са хором Првог београдског певачког друштва, премијерно извео *Мису Папе Марчели* Ђованија П. да Палестрине.

1926.

- ◀ јануар – Група истакнутих радикалских првака, са Љубом Јовановићем на челу, покренула новине *Народни глас*, чиме је и формално дошло до новог расцепа у Народној радикалној странци. Драгиша Стојадиновић убрзо је објавио документацију у вези са корупционашком афером Пашићевог сина Рада.
- ◀ 16. април – Обновљена Народна библиотека у Београду.
- ◀ 1–4. мај – Одржан Свесловенски фудбалски турнир у Београду.
- ◀ 9. мај – Краљ Александар положио камен темељац за изградњу студентског дома у парку на крају Тркалишта, иза игралишта „Јединства”, у Улици краља Александра.
- ◀ 15. мај – У Народној скупштини се из посланичке групе Народне радикалне странке издвојила група од 10 посланика, која је формирала посебан радикалски посланички клуб под председништвом Љубе Јовановића.
- ◀ 24. мај – Отворена нова зграда Универзитетске библиотеке. Средства за изградњу добијена из Карнегијевог фонда, а план изградње израдили су архитекте Никола Несторовић и Драгутин Ђорђевић.
- ◀ 27. мај – Одржана Свечана седница Одбора Општине града Београда на дан предаје и пријема Ратног крста, којим је Београд одликовао председник Чехословачке Републике. Крст уручио Јан Шеба, министар у чехословачкој влади.
- ◀ 3. јун – На Калемегдану, у присуству кнеза Павла, кнегиње Олге, државних и градских дужносника, откривен споменик кнегињи Зорки Карађорђевић (1864–1890).
- ◀ 18. август – На основу резултата избора општинских часника, на место председника Општине београдске постављен др Коста Кумануди (до 18. фебруара 1929).
- ◀ 7. новембар – У Београд пренети и сахрањени посмртни остаци војводе Радомира Путника, Стојана Новаковића, Андре Николића, Богдана Јанковића и Давида Симића.

- ◀ **14. новембар** – У Београд допутовао велики индијски песник Рабиндранат Тагоре, кога је на железничкој станици сачекао и поздравио велики број грађана.
- ◀ **10. децембар** – Преминуо Никола Пашић (сахрањен 16. децембра).

* * * *

- ◀ Почели велики општински радови на изградњи и уређењу Београда.
- ◀ Забрањен 43. број часописа *Зенит* (часопис престао да излази).

- ◀ Основан Београдски тенис-клуб.
- ◀ У просторијама Ауто-клуба отворена прва галерија слика у Београду.
- ◀ У Београду основана група „Облик”.
- ◀ Ђорђе Вајферт, након 26 година руковођења Народном банком, проглашен за доживотног почасног гувернера.
- ◀ Коста Манојловић организовао Прву југословенску музичку изложбу у Београду.

1927.

- ◀ **23. јануар** – Коначни раскид коалиционих односа Народне радикалне странке и Хрватске сељачке странке.
- ◀ **9. фебруар** – Др Надежда Станојевић извршила прву вакцинацију домаћом вакцином против туберкулозе (BSG). Производњу домаће вакцине започео је др Милутин Ранковић 1926. у Централном хигијенском заводу.
- ◀ **14. март** – У Земуну основана Фабрика аероплана и хидроплана „Змај”, која је следеће године испоручила први авион „ханрио-Н32”.
- ◀ **25. март** – На простору између Бежанијске косе и леве обале Саве свечано отворен Аеродром Београд (на простору који је административно припадао Земуну). У оквиру церемоније отварања уприличен авио-митинг на релацији од Новог Сада до Београда.
- ◀ **11. април** – Уз присуство краља, патријарха и председника владе започео рад II Међународног конгреса византолога, уз учешће најугледнијих научника из целог света.
- ◀ **14. јун** – Краљевим указом распуштена Народна скупштина.
- ◀ **17. јун** – Основано Друштво за ваздушни саобраћај „Аеропут”.

- ◀ **1. август** – Основан Завод за израду новчаница и кованог новца на Топчидеру.
- ◀ **11. септембар** – Након завршене вечерње представе избио пожар на позорници и до темеља изгорело здање Мањежа у Београду, у којем су извођене позоришне представе.
- ◀ **3. октобар** – На јеврејском гробљу у Београду откривен споменик Јеврејима палим у ратовима 1912–1918. Верску службу држао је врховни рабин др. Алкалај.
- ◀ **3. октобар** – Одржана оснивачка скупштина Женске странке, феминистичко-политичке организације.
- ◀ **12. октобар** – Основано француско-југословенско предузеће „Индустрија аеропланских мотора А.Д.” у Раковици, које је почело производњу 400 мотора типа „Gnom Ron Jupiter” предвиђених за уградњу у борбене авионе.
- ◀ **12. октобар** – Основано Друштво уметника „Зограф” (Васа Поморишац, Живорад Настасијевић, Илија Коларовић, Јосип Цар и др.).
- ◀ **3. децембар** – Донета наредба о отварању и затварању хотела, ресторана, гостионица и кафана у Београду.

- ◀ **11. децембар** – У Београду одржана оснивачка скупштина жена интелектуалки, на којој је организовано Удружење универзитетски образованих жена.

* * * *

- ◀ Чедомиљ Митровић, професор црквеног и брачног права, изабран за ректора Универзитета у Београду (до 1930).

- ◀ Одржане прве Авалске ауто и мото-трке.
- ◀ У Народном позоришту у Београду наступила чувена балерина Ана Павлова.
- ◀ Група „Облик” први пут излагала на VI југословенској уметничкој изложби.

1928.

- ◀ **4. јануар** – Закон о употреби Универзитетског фонда Коларчеве задужбине за оснивање Универзитета за народно просвећивање.
- ◀ **31. јануар** – Председник Српске краљевске академије постао Слободан Јовановић (на дужности до 14. фебруара 1931).
- ◀ **4. фебруар** – „Радио а.д.” добио концесију.
- ◀ **10. фебруар** – Финансијским капиталом највећих европских банака основано „Опште југословенско банкарско друштво А.Д.” са централом у Београду.
- ◀ **15. фебруар** – Отворена прва линија домаћег цивилног ваздушног саобраћаја од Београда до Загреба летом авиона „Аеропута” „потез-29”, који је поред два члана посаде могао у путничкој кабини да смести још пет путника и понесе терет од 250 kg.
- ◀ **22. април** – У Београду основан Мачевалачки савез Југославије.
- ◀ **6. мај** – Премијерно изведена оркестарска свита Балканофонија Јосипа Славенског.
- ◀ **28–30. мај** – Велике студентске демонстрације против фашизма у Италији и ратификације Нептунских конвенција, којима су се придружили и грађани. Демонстрације угушене након крвавих окршаја са жандармеријом.
- ◀ **15. јун** – Успостављен редован аутобуски саобраћај на линији Калемегдан – Теразије – Савинац.
- ◀ **20. јун** – На седници Народне скупштине радикалски посланик Пуниша Рачић убио посланике ХСС Павла Радића, др Ђуру Басаричека и тешко ранио Стјепана Радића (који је 8. августа подлегао повредама), др Ивана Пернара и Ивана Гранђа.
- ◀ **21. јун** – Око 50.000 грађана у Београду учествовало у испраћају посмртних остатака Павла Радића и Ђуре Басаричека, који су после атентата у Скупштини пренети у Загреб.
- ◀ **23. јун** – Основан Руски научни институт у Београду, у чијем раду је до укидања 1941. године учествовало више од 100 руских научника у избеглиштву.
- ◀ **13. јул** – Терориста ВМРО-а Иван Момчилов извршио атентат ранивши Жику Лазића, шефа јавне безбедности у Београду, у његовој канцеларији у Министарству унутрашњих дела.
- ◀ **25. септембар** – У Београду отворен Конгрес руских писаца и новинара у избеглиштву, којем су присуствовали Дмитриј С. Мерешковски, Зинаида Н. Хипијус, Александар Куприн, Борис Зајцев и др.
- ◀ **4–5. август** – Кубански козаци на Кошутњаку демонстрирали вратоломне јахачке вештине и продефиловали градским улицама.
- ◀ **октобар** – Разним манифестацијама обележена десетогодишњица пробоја Солунског фронта.
- ◀ **4. октобар** – Основана Библиотека града Београда. За првог библиотекара постављена је др Марија Илић-Агапова.

- ✦ **7. октобар** – У оквиру прославе десетогодишњице пробоја Солунског фронта председник Београдске општине др Коста Кумануди открио споменик Победник и отворио део калемегданског парка.
 - ✦ **9. октобар** – У званичној посети Београду боравио Елефтериос Венизелос, ради вођења преговора о закључењу новог пакта о пријатељству између Краљевине СХС и Грчке.
 - ✦ **4. новембар** – У Београду одржана Скупштина судија из Србије и Црне Горе.
 - ✦ **9. децембар** – Избили велики нeredи и туче на Универзитету и околним улицама, када су се сукобили студенти припадници демократа, радикала, СДК, ОРЈУНЕ и комуниста приликом избора за „Побратимство”.
 - ✦ **23. децембар** – Свечано отворен Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић” на Калемегдану.
- * * * *
- ✦ Довршена пруга двоструког колосека Београд – Загреб.
 - ✦ Фабрика авиона „Икарус” пресељена из Новог Сада у Земун.
 - ✦ Завршена зграда Архива Србије у Карнегијевој 2, као прва наменски подигнута зграда архива на Балкану (према пројекту арх. Николаја Краснова).
 - ✦ Основана Лига жена за мир и слободу.
 - ✦ У Београду изашао први број часописа *Музика* (уредници: Милоје Милојевић, Коста Манојловић, Рикард Шварц; излазио до краја 1929).
 - ✦ У Београду почео да излази стручни музички часопис *Гласник Музичког друштва „Станковић”* (излазио континуирано до 1934, обновљен у новој серији 1938–1941).
 - ✦ Снимљен филм *Грешница без греха* у продукцији „Новаковић филма” и режији Косте Новаковића (премијерно приказан у београдском биоскопу „Касина” априла 1930).
 - ✦ Изграђена зграда Министарства финансија (угао Немањине и Кнеза Милоша, данас Влада Србије), по пројекту арх. Николаја Краснова, изведена као монументална грађевина у духу академизма.
 - ✦ Завршена зграда Генералштаба (Кнеза Милоша), по пројектима Вилима Баумгартена, са одликама руског декоративног академизма.
 - ✦ Изграђена вила Ђорђа Генчића (Крунска, данас Музеј Николе Тесле), по пројекту Драгише Брашована, обликована прочишћеним академизмом у стилу ренесансе.
 - ✦ Основана Група архитеката модерног правца (оснивачи Бранислав Којић, Милан Злоковић, Душан Бабић и Јан Дубови), са програмским циљем да српско неимарство дистанцира од националног романтизма, опредељена за интернационални стил и модерну архитектуру.

1929.

- ✦ **6. јануар** – Краљ Александар I Карађорђевић Манифестом се обратио народу и Указом завео апсолутистичку власт, суспендовао Устав, распустио Народну скупштину, забранио странке и удружења која су носила племенска или верска обележја. За председника владе поставио генерала Петра Живковића. Донети: Закон о краљевској власти и врховној државној управи (који је суспендовао одредбе Видовданског устава и монарха прогласио за „носиоца све власти у земљи”), Закон о заштити јавне безбедности и поретка у држави (суспендовао је јавни и политички живот и забрањивао рад удружења и политичких странака „која носе обележје верско или племенско”), Закон о изменама и допунама Закона о штампима и Закон о изменама Закона о општинама и обласним самоуправама.
- ✦ **8. јануар** – Донет Закон о Државном суду за заштиту државе (Закон је институционално подржавао рестриктивно законодавство диктатуре).

- ◀ 12. јануар – Донет Закон о постављењу, премештању, перевођењу на друге дужности или струку, стављању на располагање, пензионисању и отпуштању државних службеника.
 - ◀ 18. јануар – Распуштене све политичке странке.
 - ◀ 14. фебруар – Краљевим указом постављена нова управа Општине града Београда, за председника постављен Милош Савчић (до 23. маја 1930).
 - ◀ 24. март – Са предајником од 2,5 kW, монтираним на згради Академије наука, свечано почело емитовање програма Радио Београда. Акционар је било Марконијево друштво из Лондона, коришћени су Reisz-микрофони. Преко радија говорили министар пошта др Коста Кумануди и председник Општине Београда, Милош Савчић, док је оркестар опере извео композиције Стевана Христића, Крешимира Барановића и Петра Крстића.
 - ◀ 24. април – Влада затражила од министара и чиновника у свим државним ресорима да прекину све контакте са бившим политичарима.
 - ◀ 25. мај – Изведена Нушићева *Госпођа министарка*, са Жанком Стокић у насловној улози.
 - ◀ јун – Одржан Први салон архитектуре у Београду, у организацији Групе архитеката модерног правца.
 - ◀ 1. јун – У београдској Опери премијерно приказа-на музичка драма *Кнез од Зете* Петра Коњовића, компонована према драми *Максим Црнојевић* Лазе Костића (диригент: Ловро Матачић, режија: Бранко Гавела).
 - ◀ 23. јул – На иницијативу кнеза Павла у Конаку кнегиње Љубице отворен Музеј савремене уметности.
 - ◀ 10. август – Велики број грађана присуствовао последњем испраћају и сахрани великог српског добротвора др Арчибалда Рајса.
 - ◀ 1. септембар – Свечано отворен Десети конгрес „Фидака”, међународног удружења учесника Великог рата (присуствовали делегати из Француске, Велике Британије, САД, Италије, Пољске, Грчке и Португала).
 - ◀ 6. септембар – На бежанијском аеродрому одржан аеромитинг у част рођендана престолонаследника Петра.
 - ◀ 19. септембар – За првог евангелистичког бискупа у Југославији постављен Адам Вереш.
 - ◀ 3. октобар – Донет Закон о називу и подели Краљевине на управна подручја – Краљевина СХС преименована у Краљевину Југославију, подељену на девет бановина. Територија Србије обухватала територије Дунавске, Дринске, Моравске, Зетске и Вардарске бановине и Управу града Београда.
 - ◀ 6. октобар – У Београд пренети и у београдској Руској цркви Св. Тројице на Ташмајдану по последњој жељи сахрањени посмртни остаци генерала Петра Николајевића Врангела (умро 25. априла 1928. у Бриселу).
 - ◀ 6. октобар – Извршено свечано освећење камена темеља Соколског дома на углу улица Делиградске и Војводе Миленка. У организацији Народне одбране организована патриотска поворка, као манифестација југословенске соколске мисли.
 - ◀ 9. октобар – „Аеропут” отворио прву међународну ваздушну линију од Београда, преко Загреба, за Грац и Беч.
 - ◀ 1. децембар – Свечано прослављен Дан уједињења, посебно међу соколским организацијама које су манифестовале приврженост идеалима интегралног југословенства. Главна свечаност уприличена у великој Соколани код Друге мушке гимназије.
 - ◀ 5. децембар – Донети Закон о основним школама и Закон о „Соколу” Краљевине Југославије.
- * * * *
- ◀ У кући Александра Вуча (Змај Јовина 1) у Београду формирана надреалистичка група: Марко Ристић, Душан Матић, Константин Коча Поповић, Милан Дединац, Оскар Давичо, Ђорђе Јовановић, Ване Живадиновић Бор, Петар Поповић, Ђорђе Костић, Радојица Живановић Ное, Бранко Миловановић, Младен Димитријевић и Александар Вучо.

- ◀ Отворен Будистички храм у Београду за Калмике емигранте из царске Русије.
- ◀ Суд за заштиту државе осудио на различите временске казне, а на основу Закона о заштити државе, 220 комуниста.
- ◀ Изграђена „Ковница а.д.” на Топчидеру у Београду, у сарадњи са Француском. У њој је први пут код нас почела израда папирног новца.
- ◀ Техничка служба Београдске општине подељена на две дирекције: Дирекцију трамваја и осветљења и Техничку дирекцију.
- ◀ Основана Археолошка збирка Универзитета у Београду, захваљујући донацији сер Чарлса Хајда.
- ◀ Председник Београдске општине Милош Савчић устројио књиге путника за хотеле.
- ◀ У Музичку школу „Станковић”, на место шефа Клавирског одсека, дошао еминентни чешки пијаниста Емил Хајек, који је започео темељну реформу клавирске педагогије, значајно допринео општем уздицању квалитета наставе и извођачке уметности.
- ◀ Снимљен филм *Рударева срећа* у продукцији „Победа филма” и режији Јосипа Новака.
- ◀ Завршен комплекс Старог двора на Дедињу, изграђен као приватна резиденција краља Александра I Карађорђевића, према пројекту арх. Живојина Николића, у српско-византијском стилу.
- ◀ Изграђена Пошта бр. 2 (пored Железничке станице Београд, данас потпуно измењене фасаде), по пројекту Момира Коруповића, настала преплићањем утицаја тада модерног експресионизма и традиционалне романтичне српске архитектуре.
- ◀ Изграђен Атеље за унутрашњу декорацију, Булевар краља Александра 218, према пројекту Светомира Лазића, један од првих објеката у духу модерне архитектуре.
- ◀ Донет Правилник о пријемним радио-апаратима за приватну употребу.

